

DINGSDAG. 16 SEPTEMBER.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitenlanden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

Advertentien van Zes regels en daar beneden, tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen f 2,00. Voor alle advertentien wordt bovendien 3 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 15 September.

AANSpraak DES KONINGS.

tot opening van het zitting-jaar 1854—1852

DER

STATEN-GENERAAL.

Heden heeft Z. M. in persoon de zittingen der beide Kamers met de gebruikelijke plegtigheden geopend, met de volgende aanspraak:

Mijne Heeren!

Het is Mij aangenaam, bij de opening van deze Vergadering der Staten-Generaal, U gunstige mededeelingen nopens den toestand des Vaderlands te kunnen doen.

De geboorte van eenen Prins heeft het gefuk van Mij Huis vermeerderd.

Tusschen Nederland en de vreemde Mogendheden bestaat voortdurend goede verstandhouding.

Met onderscheidene Staten zijn overeenkomsten gesloten, tot bevordering van de belangen des handels, en tot verbetering en verscherping van het onderling verkeer. Het is Mij aangenaam, dat deze handelingen geopend, welke, naar ik mij viel, mede tot gewenscht gevolg zullen leiden.

De zee- en landmacht leggen steeds loffelijken ijver aan den dag, en geven voortdurend redenen van tevredenheid.

De staat van rust, waarin zich thans al de Overzeesche Bezittingen van het Rijk bevinden, laat niets te wenschen over.

De onlusten, welke laatstelijk op Borneo hebben plaats gehad, zijn door de kracht onzer wapenen gedeimpt.

De berigten omtrent den gezondheidstoestand in de Kolonien zijn meer geruststellende.

De gevolgen van mislukte oogsten verdwijnen meer en meer, en de jongste berigten, omtrent den oogst van dit jaar ontvangen, luiden zeer gunstig, vooral wat de voedingsmiddelen betreft.

De Keeswet, de Provinciale en de Gemeentewet beantwoorden in hare werking, voor zoo veel die tot hier toe kon worden bereikt, aan het doel van den Wetgever.

Bij den voorspoedigen afloop, des winters, zonder beging en zonder buitengewoon hoogen rivierstand, bleef de waterkeeringen van schied bevestigd.

De groote werken, tot verbetering onzer rivieren, volgens het U medegedeeld stelsel, worden met kracht begonnen en voortgezet.

De oogst van het vorig jaar, schoon middelmatig, was ruimer dan aanvankelijk werd vermoed.

Die van dezen zomer schijnt in de meeste streken voldoende te zijn.

Over het algemeen legt men zich met ijver toe, aan landbouw, zoo wel door scheiding van onverdeelde gronden en ontginning, als door verbetering, uit te breiden en te doen bloeijen.

Ook de ambacht- en fabriekij is in voortdurende ontwikkeling.

Het steeds toenemen van de scheepvaart en de uit-

breiding van den scheepbouw leveren het bewijs, dat de verandering onzer handelswetgeving, in het vorig jaar tot stand gebracht, de verwachting aanvankelijk niet tegenstraft. De groote bedrijvigheid van vele handels-takken toont aan, dat ook de handel, over het algemeen, in voorspoedigen toestand verkeert.

De gestadige vermeerdering der middelen van vervoer, te water en te land, is niet alleen op het binnenlandsch verkeer, maar ook op dat met andere Rijken van heilzamen invloed. Ik hecht er bijzonderen prijs aan, de vermeerdering dier middelen te ondersteunen.

Daartoe strekt eene overeenkomst, dezen zomer met Pruisen gesloten, die U zal worden medegedeeld.

Met België zijn gezamenlijke maatregelen genomen, ten einde de opening van nieuwe wegen van gemeenschap tusschen beide landen voor te bereiden, en, zoo ik hoop, tot stand te brengen.

De goede uitzigten, omtrent den toestand van 's Rijks geldmiddelen vroeger gekoesterd, zijn niet te leur gesteld, maar ten aanzien van het jongst verlopen jaar overtroffen. Ook het tegenwoordig jaar belooft eene voordeelige uitkomst. In den aanvang van Uwe zitting zal Uwe medewerking tot maatregelen van schuldvermindering worden ingeroepen.

De hoogst belangrijke wetsontwerpen, in Uwe vorige zitting bereids ingediend, doch tot welker afdoening de tijd ontbroken heeft, zullen op nieuw in deze zitting door Mij aan Uwe beraadslaging worden onderworpen.

Bij de behandeling van deze en van andere ontwerpen, welke U in den loop der zitting zullen worden aangeboden, moge wederom die geest van gemeen overleg heerschen, welke, tot hertoe, het volbrengen van zoo veel belangrijke werkzaamheden mogelijk heeft gemaakt.

Het is Mij hartelijke wensch, dat Onze gemeenschappelijke arbeid, onder Gods zegen, tot heil van het dierbaar Vaderland moge strekken.

Ik verklaar deze zitting van de Staten-Generaal te zijn geopend.

Na het uitspreken dezer trobarede verlaten Z. M. de Koning en HH. KK. HH. de Prinsen de Vergaderzaal, om op de vastgestelde statelijke wijs naar het koninklijk Paleis terug te keeren.

Daarna wordt de vereenigde zitting der beide Kamers gesloten en gaat de Vergadering uiteen.

Eene zeer talrijke menigte bevond zich op den weg, langs welken zich de Koning, in statigen optogt, naar het hotel der Staten-Generaal begeven heeft, en later van daar naar H. D. Paleis teruggekeerd is. Ook in de Vergaderzaal zelf waren alle togos en tribunes zeer bezet. Z. M. ontving vele brieven van die gehachtheid, welke den Nederlanders aan zijnen Koning verbindt. Het gelijktijge toekomen van andere plaatsen, dat zich tot bijwoning dezer opening herwaarts begeven had, was ook ditmaal zeer aanzienlijk, en er heerschte dan ook eene groote drukte in de residentie. De plegtigheid is in de meest geregelde orde afgelopen.

Men leest in de Zondag-ediële van het Handelsblad: Het onafgemaakte werk der stem-opneming, het deponeren van ruim vier en dertig honderd stembriefjes, ieder van 39 namen, in den afgelopen nacht geindigd. Het proces-verbaal is nog niet opgemaakt, doch wij kunnen den uitslag hier bereids mededeelen.

De kandidaten der drie Amsterdamsche kiesvereenigingen hebben de volgende stemmen op zich verenigd:

J. F. Alberdingk Thijm.	1296	J. W. Kerkhoven.	2752
Dr. G. A. N. Allebe.	801	Mr. H. J. Keenen.	2369
Mr. C. D. Asser.	2042	B. Kooij Jz.	2387
Mr. A. Backer Jr.	1372	H. M. Labouchère.	767
Mr. M. Wiardi Beckman.	1684	P. Langerhuizen.	1330
Mr. W. E. J. Berg.	2844	S. J. van Limburg St.	1065
Mr. J. J. Teding van		ram,	1065
Berkhout.	1842	Lep Lippman.	848
J. B. Beuker.	1600	Mr. J. W. van Loon.	739
L. A. Bienfait.	1490	Mr. P. Lijndrajer Jr.	1481
J. Boelen J. R.	1376	B. J. Momma.	2963
Mr. C. H. B. Boot.	2731	Mr. A. S. van Nietop.	863
Mr. P. J. Bosch van Dra-		A. Nieuwenkamp.	778
kestein.	1978	Mr. S. E. Nijkerk.	1110
Mr. J. de Bosch Kemper.	2950	F. van der Oudermeulen.	3050
A. van Bosse.	3027	A. J. van de Poll.	1946
A. W. Baron van Brienon	1097	Mr. A. A. Reael.	1585
J. F. Broms.	2775	Mr. G. C. J. van Reenen.	3212
J. Brouwer Ancher.	2245	Mr. J. W. van Romunde.	1843
D. D. Buchler.	1698	Mr. D. Rutgers van Ro-	
Dr. E. G. Buchner.	1246	zenburg Jz.	923
S. Cats Bussemaker.	1929	J. I. A. Santhageps.	1583
S. Cool.	2456	Mr. G. Schimmelpen-	
Mr. Is. da Costa.	569	nick Jz.	1470
Mr. J. M. Deutz van As-		E. J. Sieburgh.	980
sendelft.	1569	J. H. Smaals Jr.	839
J. van Eik.	727	J. Spangler.	3063
B. Goudswaard.	874	Mr. J. J. Uytwerf Ster-	
Mr. H. G. Hooft Graaf-		ling.	1036
land.	1994	Mr. J. J. Uytwerf Ster-	
Mr. C. F. Gulcher.	710	ling.	1036
P. van Marcellis Hart-		Mr. J. J. Uytwerf Ster-	
sinek.	2131	ling.	1036
Dr. J. P. Heije.	925	Mr. J. J. Uytwerf Ster-	
Dr. A. W. F. Hercken-		ling.	1036
rath.	1501	Mr. J. J. Uytwerf Ster-	
A. Huidekoper.	1856	ling.	1036
Mr. J. van Iddekinge.	2124	Mr. A. de Vries.	1546
A. F. Insinger.	2244	I. Warnsinck.	1800
Mr. M. W. 's Jacob.	1204	F. C. Zillesen.	1363

Volgens die opgave zijn alzoo dertig kandidaten met de volstrekte meerderheid tot leden van onzen gemeenteraad verkozen, namelijk de heeren: Mr. G. C. J. van Reenen, onze geachte Burgemeester, F. van der Oudermeulen, J. Spangler, B. J. Momma, N. Tra-Kranen, A. van Bosse, Mr. J. de Bosch Kemper, Mr. M. J. Keenen, Mr. W. E. J. Berg van Dussen, M. J. Kerkhoven, Mr. C. H. B. Boot, J. W. Kerkhoven, J. R. Kerkhoven, S. Cool, J. Brouwer Ancher, S. van J. Teuweira de Matto, B. Kooij Jz., Mr. J. Meeschert van Kollaschoven, A. F. Insinger, Mr. J. van Iddekinge, P. van Marcellis Hartstineck, Mr. P. J. Bosch van Drakeslein, Mr. H. C. Hooft Graafthand, S. Cats Bussemaker, Mr. C. D. Asser, A. J. van de Poll, Mr. J. J. Uytwerf Sterling, A. Huidekoper, Mr. J. W. van Romunde, Mr. J. J. Teding van Berkhout en T. Warnsinck.

Voor de negen overige vacatures zal herstemd moeten worden tusschen de achttien kandidaten, die daarna de meeste stemmen hebben bekomen, zijnde de heeren: D. D. Buchler, Mr. M. Wiardi Beckman, J. B. Beuker, Mr. A. A. Reael, J. I. A. Santhageps, Mr. J. M. Deutz van Assendelft, Mr. A. de Vries, Dr. A. W. F. Herckenrath, L. A. Bienfait, J. Boelen J. R., Mr. A. Backer, Jr., F. C. Zillesen, P. Langerhuizen, J. F. Alberdingk Thijm, Dr. E. G. Buchner, Mr. M. H. 's Jacob, Mr. P. Lijndrajer, Jr., Mr. C. Schimmelpenninck.

Van de dertig benoemde raadsleden behooren 17 tot den stads raad.

Van de 3418 ingekomen stembiljetten waren 14 van onwaarde, zoodat de volstrekte meerderheid was 1703.

Uitslag der Verkiezingen voor den Gemeenteraad.

Zaandam. — Gekozen: J. C. van Wessenen, C. van der Stadt (harg.), F. Dam, G. Kruit, Mr. J. J. de Koning, J. C. Keg, R. Roel en H. van der Purmerende. — Gekozen: K. van der Vries en J. Switer.

Gezonden: P. Doets, N. J. Reijn, W. de Wit (Burgemeester), H. Byland, Jhr. J. W. Janssens, J. de Wit Tz., C. van Domselaar, L. Rinkel, J. Brouwer, G. Veen Fz. en G. Jz. Das.

Wijk bij Duurstede. — Gezonden: H. J. van Mariënhoff, Mr. E. H. van Iltersum, C. P. Pels, N. W. van Doesburgh, J. A. Muller, J. J. Verbeek en W. R. A. Slicher.

Sneek. — Gezonden: S. ten Cate, Mr. B. S. Stienstra, P. Risselada, I. Wouters, A. W. Stam, A. Veen, M. van Gent, R. J. Feenstra, S. ten Cate, Mr. S. A. Verwey en H. Clz. Wouda.

Amelo. — Gezonden: G. Salomonson, G. ten Brugge, B. Scholten, H. E. Hofkes, Mr. J. van Riemsdijk, J. A. Hantermann, J. H. Scholf Engberts en Mr. A. M. Dijkers.

Waalwijk. — Gezonden: A. v. d. Klocke, W. A. Weyten, G. Drossaers.

Nog 8 leden te kiezen uit de heeren: L. D. van Heyst, A. v. d. Beek, A. Olifiers, P. J. van Gijls, P. Verwel, J. B. Timmermans, A. J. Vermeulen, C. v. d. Heyden, L. van Gemert, J. v. d. Lao, A. Rubbens, N. van Es, J. P. Klock, J. A. J. van Heyst, C. Schoenmakers, A. Oomen.

Grabe. — Benoemd: C. G. Linsen, R. J. N. Walter, L. van Roer, P. H. van Haaren, P. J. M. Hermans en J. Friesen, de oude.

Herstemming over 5 leden tusschen de heeren: W. van den Klokken, T. Haasen, J. G. de Bruijn, Dr. J. A. W. Boerkamp, J. W. Teunissen, W. Nieuwenhuizen, J. L. Friesen, F. v. d. Klokken, W. Hanssen en Dr. G. G. van Dieren.

Geertruidenberg. — Gezonden: Al de oude leden van den raad.

Roermond. — Gezonden: Leurs, Nijst, Burghoff, Weikmans, Baudrhuys, Guillon, Jhr. Michiels, Bongaerts en Frenken.

Herstemming tusschen de heeren Leclercq, Thissen, Dierix, Beerenbroek, J. Thissen, de Man, Schreurs en Bouts.

Pynto. — Gezonden: A. van Liebergen, C. A. de Gynstot, P. J. Berger, M. J. A. Mulder, A. J. Goossens, E. Goossens en A. Receveur.

Nog 5 leden te kiezen uit de heeren: M. H. Meijel, W. Sanders, L. Arient, M. F. Goossens, P. L. de Lom de Berg, L. Wolters, E. Thiessen, H. J. van Boom, G. Lienders en H. J. Joiris.

Voorts zijn nog van de volgende overheden bekend geworden de personen tusschen welke herstemming zal moeten plaats hebben, als:

Haarlem. — Nog 2 leden te kiezen uit de heeren: E. Brink, H. Gabriels, Mr. A. A. del Court van Krimpen en Mr. F. W. baron van Styrum.

Vlissingen. — Nog 7 leden te kiezen uit de heeren: J. A. Schmidt, J. C. Dutilh, J. F. Borghwans, Q. Harder, J. Ragaij, G. Baert, A. Ruijsch, J. Poley, M. Wels, J. B. de Grooff, J. B. de Vij Mestdagh, J. van Hoeven en C. Goeree.

Te Zwolle zijn, behalve de burgemeester, Mr. J. A. Vos de Wael, Mr. W. P. Hubert, Jhr. Mr. R. Sandberg en Dr. Meest van der Voort, ook de heeren Mr. J. A. van Roijen en B. P. G. van Diggelen, die sinds eene reeks van jaren leden van den stedelijken raad te Zwolle waren, herkezen, zoodat aldaar reeds zes leden van het vroegere stedelijk bestuur zullen zitting hebben in den nieuwen gemeenteraad.

Wij vestigen de aandacht op het volgend woord aan onze Schiedamsche Medekiezers door eenige protestantsche Ktegeregtigden in de Nieuwe Rotterdamse Courant van gisteren geplaatst:

»Ieder uwer is bekend met den affoop der plaats gehad hebbende verkiezing voor leden van den gemeenteraad alhier. Tien der vijftien leden zijn thans benoemd. De benoemden behooren allen tot de Protestantsche Godsdienst en zijn met eene meerderheid verkozen, die ten duidelijkste getuigt van de medewerking hunner Catholijke medeburgers. Is het dan ook niet betamelijk en pligtmatig, dat de protestantsche kiezers bij de overstemming hunne keus uitbrengen op hen, die tot de Roomsche-Cath. godsdienst behooren en zich bevinden onder het getal dergenen, tusschen wie eene herstemming zal moeten plaats hebben, ten einde zij niet met meer dan schijn van waarheid zouden moeten veronderstellen, dat men hen naar een bepaald stelsel van het geringste aandeel zelf van het bestuur wilde uitsluiten.

»Het is thans nog tijd om te toonen in den echten geest der verdraagzaamheid en burgerzin te handelen en een voorbeeld te geven, dat niet dan weldadig op allen moet werken. Ieder zie toe en sluit het oor voor alle verkeerde voorstellingen, die uit onverdraagzaamheid maar al te ligt voortvloeien, en die niet dan afleiden van den weg, die op aller belang uitloopt. Ieder dus handele in deze zoodanig als hij billijkerwijs wenschen zou zelf behandeld te worden.

Wij ontleenen aan de *Univers* het volgende artikel:
Orde en Wanorde.

Het kwaad is de ontkenning van het goed, de dwaling de verminking der waarheid, de ziekte de krenking der gezondheid en de wanorde de verbreking der orde. Daaruit volgt, dat men alvorens de wanorde met kennis van zaken te kunnen bestrijden, zich eerst zou moeten afvragen waarin de orde bestaat. Doch men vreest het antwoord op deze vraag, want het kwetst den hoogmoed onzer eeuw.

De orde toch, de volkomene orde, hetzij voor ieder mensch hetzij voor 't menschedom, is het Christendom dat door het Katholicismus alleen in al zijne zuiverheid wordt uitgedrukt. De wanorde die vervolgens is het verlaten van het Christendom; en die wanorde zinkt meer en meer weg in de duisternis en in de verwarring, naarmate die christelijke geest verloren gaat, dien de Kerk inboezemt, en die sedert Karel de Groot door zijne zachte maar krachtige werking de burgermaatschappij volmaakt had.

Hoe weinigen onder de leden van orde weten het, dat het Christendom de gansche wet van het menschelek geslacht is! Men beschouwt het als iets toevalligs, zonder verband met het verledene, zonder verband met de toekomst, zonder verband met de natuur zelve van den mensch; men ziet daarin eenvoudig eene godvruchtige eeredienst, die niets te doen heeft met het tegenwoordige leven, die niets te maken heeft buiten de poort van het heiligdom, of gelijk men zegt, buiten de sakristy; men vergeet dat het Christendom den geheelen mensch omvat; dat het geenszins een nieuw gewrocht, maar de volmaking, de bekrooning is der van den beginne af door de eeuwige Wijsheid gevestigde orde; welke orde diezelfde Wijsheid, door zich met de menscheleke natuur te vereenigen, is komen zuiveren, herlevendigen, herstellen, voortzetten en voltooien; in dier voege dat de natuurlijke orde en de bovennatuurlijke orde, schoon allezins onderscheiden, inniglijk vereenigd zijn of moeten zijn, als hebbende denzelfden maker, dezelfde type, denzelfden hersteller, die Christus is, zoodat het bij gevolg dwaasheid is, zonder hem en buiten hem eenigerlei orde te zoeken.

Ziedaar het denkbeeld, dat onze vaders zich vormden van het Christendom.

Even gelijk alles in het leven van den Christen in eenige betrekking staat met het toekomstig leven, even zoo staat alles in het leven der Christelijke maatschappijen, alles in de familie en den staat, insgelijks daarmede in betrekking; en toen Christus de aarde had verlicht met den glans van het Evangelie, verbond de natuurlijke orde zich inniglijk met de bovennatuurlijke orde, zonder zich nogthans daarmede te vermengen.

De natuurlijke instelling van het huwelijk tot de waardigheid van Sakrament verheven zijnde, nemen de familiepligten een geheiligd karakter aan. Alles in de maatschappij neemt eene andere gedaante aan, de wetenschap stelt zich ten doel den God der wetenschappen beter te leeren kennen door het bestuderen zijner werken, en dieper door te dringen in het heiligdom der openbaring; de kunsten zelve stijgen hooger dan naar de voldoening der genietingen van den mensch, en door de Godsdienst geheiligd, en beschermd door de Kerk, dragen zij op hare wijze bij tot de glorie van Christus en tot de volmaking van den mensch; want overal in één woord, regeert Christus.

Luther verschijnt en werpt zich op den weg naar den afgrond, op den weg, die de vernietiging der menscheleke maatschappijen tot eindpaal heeft. Terwijl een deel der volken het gezag der Kerk verwerpt en het Protestantismus omhelst, slaat Frankrijk een anderen weg in, eerbiedigt het dogma, maar bereidt de afscheiding voor der natuurlijke van de bovennatuurlijke orde, welke afscheiding eerst in onze dagen voltooid is.

Weldra ziet men alle klassen der maatschappij, koningen en vorsten, filosofen, ministers, overheden, letterkundigen, voortgedreven worden door den geest hunner eeuw; door dien geheimzinnigen geest, die ten allen tijde de schrandersten ditzelfde maakt, door blijven voor de vaderlijke waarschuwingen van Rome; en buiten hun weten den weg banen voor de revolutie. Sedert lang geschokt zelfs door wel gezinden en ondermijnd door die goddelooze zamenspanning van schrijvers en zamenzweerders, die voor zich althans wisten wat zij deden, werd het goddelijk regt van Christus binnen weinige dagen alom vernietigd: in de familie door de wettige afschaffing van het godsdienstig huwelijk; in den Staat door de afschaffing der vorstenzalving; in de wetgeving door de afschaffing van al de Christelijke wetten, onder anderen nopens het vieren van den Zondag; in de opvoeding door de vorming van een onderwijzend ligchaam, onafhankelijk van de onderwijzende Kerk; in de letteren door het regt om alles aan te randen. Frankrijk stelt zich ten taak, zich in alles en voor alles buiten het Christendom te plaatsen, men noemt dit den *leekenstaat*, of duidelijker gezegd; terugkeer tot de bloot natuurlijke wet.

Die droom van het liberalismus, is, zoo het moge-

lijk ware, nog veel meer dwaas dan de *revolutie*, en 1848 heeft dien droom komen verdrijven (in Frankrijk).

Die natuurlijke wet toch, vermag niets om de orde te handhaven bij de natien, die door het Katholicismus op het voorhoofd zijn geteekend, en die zich verlagen door een vrijwilligen afval. Immers, dat de onvolmaaktheid een volmaakter staat voorafgaat, is in de orde en sluit eene zekere goedheid niet uit; doch de vrijwillige verlaging sluit haar uit, omdat deze juist het wezenlijk karakter der wanorde is. 't Is geen kwaad bij het kind, dat het zwak en zonder verstand is, maar 't is een kwaad voor den volwassen man zijne zedelijke en ligchamelijke kracht te verliezen en te vervallen. Ziedaar de reden, waarom barbaarsche volken kunnen bestaan blijven zonder het Christendom, hetgeen onmogelijk is voor de volken die eenmaal beschaafd werden; en nog, hoe is het niet die natuurwet gegaan bij de volken der Oudheid?

't Is dus te vergeefs, dat het liberalismus hoopt met zijne rationalistische leerstellingen de maatschappij in Frankrijk te doen stilstaan op een pad van verval en verlaging, dat ter dood voert. Daar komen immers menschen aan, voor wie het natuurlijk gezag der rede even lastig is, als voor ons het bovennatuurlijk gezag in Christus. Voor het volk, zeide Rousseau, is het niet noodig om zijne daden te rechtvaardigen, wil hij zich zelve kwaad doen, wie zal het hem beletten? Deze leer nu gaat zegevieren.

Trouwens in de rede, erkent de mensch nog eenen meester, en een geheim instinkt zegt hem, dat Christus, het licht der wereld, nog daar is. Maar in onze dagen is aan Christus een strijd op leven en dood verklaard. Het liberalismus heeft hem ontroond als Zaligmaker; het socialismus op zijne beurt tast hem aan als het algemeen licht, als de opperste wet der geesten; want de menscheleke rede is niets anders, dan de kennis van de onveranderlijke wet, welke de mensch niet gemaakt heeft, welke voor alle tijden en voor alle landen is, en waarvan de algemeene rede, of het Woord, de verborgen bron is. Maar het socialismus wil nu niet alleenlijk meer de rede vrijmaken, door haar onafhankelijk te stellen van de openbaring, maar ook den menscheleken wil, door hem te ontslaan van elken regel en van elken teugel, zoodat de mensch even als het dier in volle losbandigheid al zijne lusten kan involgen.

De regering der toekomst, het voorwerp waarnaar de revolutionairen haken, is dan niet meer de soevereiniteit der volken, maar de soevereiniteit des volks; 't is niet meer het algemeen stemrecht; 't is wat Proudhon stoutweg gezegd heeft, de ANARCHIE. Ziedaar het laatste woord der Fransche omwenteling. De zelfmoord zit in onze openbare zeden, zoowel als in onze bijzondere zeden, en wij kennen aan de volken, niet minder dan aan de bijzondere personen, het regt toe om over zich zelve te beschikken, tot den dood toe ingesloten. Wanneer God ons dus niet redt door eenig wonder, dan zullen wij achtereenvolgens alle maatschappelijke vormen vernielen; alle wetten veranderen; alle overleveringen uitwisschen, door de echtscheiding het eenigst nog overlevend gezag, de familie, verbreken en den eigendom door magt van wetten zien ondermijnen; en wanneer dan Europa slechts een stofwolk meer zal zijn, als de duisternissen dikker zijn geworden; als elk denkbeeld van dengd, regt en plicht zal verdwenen zijn, alsdan zal uit het hart van dien vuilnisduil de een of andere gemeene struikroover optuigen, die, dooringd van alle eervergeten fielen die hem te voren komen, heerschen zal over het heelal, dat geheel ten offer zal gebracht worden aan de genietingen van een monster en van zijne satellieten.

Dat zal de dag zijn van de *rehabilitatie des vleesches*; en veelligt zijn wij nog minder dan eene eeuw van die sombere toekomst verwijderd, ten zij het Katholicismus niet zijn geestelijk gezag herkrijge, wat het nimmer verliezen kan, omdat de Kerk onsterfelijk is, maar zijne maatschappelijk gezag, dat ten naastenbij door de revolutie vernietigd is.

»De revolutie sprak de Bonald »is begonnen met de verklaring der regten van den mensch; zij zal eerst eindigen met de verklaring der regten van God. Dat wil zeggen, van den Godmensch, want God regeert de wereld slechts om en door Christus.

»De Fransche revolutie is duivelachtig in haar wezen, sprak insgelijks de Maistre, »zij is het pure kwaad: geene restauratie is mogelijk, tenzij zij goddelijk is.

Mogen die waarschuwingen niet vruchteloos zijn, welke God ons gegeven heeft, zoowel door de stem van het genie, als door de geheel anders wel sprekende stem der waggelende rijken en der instortende troonen! Moge Europa, op nieuw op zijne banier de onsterfelijke leus stellen van het aloude Frankrijk, de leus der eeuwigheid: *Christus imperat, vincit nat regnat!*

Het stedelijk bestuur alhier heeft berigt dat van heden maandag af de beursbengel en het aangaan der beurs weder geengeld worden naar het ontwerp van het paleis.

Uit Luxemburg wordt geschreven, dat Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden te Luxemburg in persoon de Stonden zou openen.

Z. M. heeft Jhr. Mr. J. C. Martens van Sevenhoven benoemd tot Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, gedurende hare aanstaande zitting.

Z. M. heeft bij besluit van 11 Sept. jl. n°. 51 goedgevonden eervol ontslag te verlenen ten 1^e. aan Mr. G. L. G. baron van Fridagh, als burgemeester en secretaris van Stad en Ambt Ommen; H. Th. Prins, als burgemeester van Ede; H. W. van Giffen, als wethouder van Groningen; W. C. Th. van Nahuys als burgemeester en secretaris van Ambt Almelo, en hem benoemd tot burgemeester van Stad en Ambt Ommen.

2^e. benoemd tot lid van het college van regenten over het huis van arrest te Goes, Hendrik Cornelis Pilaar; tot griffier bij het kantonregt te Oud-Beijerland Mr. A. van Weel Jz.; tot notaris te Stadskanaal, arr. Winschoten, Mr. G. R. Voormeulen van Boekeren.

Z. M. heeft 1^e. C. W. E. Kymmell Lz., eervol ontslagen als secretaris van Smilde; 2^e. De heer H. du Casse erkend als agent vice-consul van Frankrijk aan den Helder.

Het Staatsblad n°. 128 bevat de Wet van den 28 Aug. jl. tot regeling van de bevordering, het ontslag en het op pensioen stellen der Militaire Officieren bij de Landmacht.

Het Staatsblad n°. 127 bevat de Wet van 28 Aug. 1851, tot regeling der militaire pensioenen bij de zeemacht.

In de op Zaterdag gehouden Vereenigde Zitting van de beide Kamers der Staten-Generaal is de vergadering der Staten-Generaal van 1850—1851, namens Zijne Majesteit den Koning, door Z. Exc. den minister van Binnenlandsche Zaken met de navolgende rede gesloten:

Mijne Heeren!

De Koning heeft mij met het sluiten uwer tegenwoordige vergadering belast.

Groot was, buiten zoo menige andere werkzaamheden, het aantal der maatregelen van wetgeving, aan uw onderzoek onderworpen.

Ten aanzien van sommige, voor wier voltooiing de tijd te kort schoot, is de beslissing, in eene volgende zitting te nemen, voorbereid.

Vele andere, betrekkelijk tot het finantieel beheer of de belangen onzer nijverheid, tot het beleid der justitie en de verdediging des lands, werden tot stand gebracht.

Inzonderheid hebben de gemeentewet, die tot regeling van de onteigening ten algemeenen nutte, en van de bevordering, het ontslag, het pensioneren en de pensioenen van de officieren der zee- en landmacht uwe zorg getrokken. Zeer gewichtige takken van ons staatsregt en bestuur zijn hierdoor versterkt.

Aldus helpt zij de instellingen, welke de Grondwet wil, of de verbeteringen, welke onze toestand behoeft, met kalme voortvarendheid vestigen.

De ijverige, ernstige, nauwgezette medewerking, welke zij aan de wetten heeft verleend, strekt ten waarborg, dat wij ons op den weg bevinden, die het volkswaardigste, eerzame en doel heeft.

Zoo voortgaande, mogen Regering en Vertegenwoordiging zich vleijen, dat de uitkomsten, door eene edele natie erkend en gewaardeerd, aan het doel zullen beantwoorden.

Namens den Koning verklaar ik deze vergadering der Staten-Generaal te sluiten.

Ingevolg het koninklijk besluit van 26 Augustus jl. zijn door den minister van binnenlandsche zaken de volgende personen aangewezen om, onder geleide van twee deskundigen, op kosten van den Staat, de tentoonstelling te Londen en verdere merkwaardige plaatsen in Engeland te bezoeken. Geleiders: Dr. P. L. Rijke, hoogleeraar te Leiden; Dr. W. C. H. Starling, secretaris der Geldersche maatschappij van Landbouw. Opzieners of Werklieden: C. A. Teulings, rijtuig- en zadelmaker, te 's Hertogenbosch; H. Peek, koperslager en brandspuitmaker te Middelburg; H. Deutgen, instrument- en uurwerkmaker, te Groningen; A. Michiels, werktuigkundige in de papier-fabriek van de heeren Lhoest, Weustenraad en Comp., te Maastricht; G. D. Nierman, timmerman te Enschedé; C. H. Nozhold, wever te Enschedé; C. Koert, landbouwer te Wilhelminadorp; N. van Witteren, smid en instrumentmaker, te Haarlem; J. B. Faes, meester in de katoen-fabriek van de firma de Heyder en Co., te Leiden; P. de Jong, werkzaam in de fabriek van den heer Leembruggen, te Leiden; W. F. Broers, goud- en zilverwerker in de fabriek van den heer van Kempen, te Utrecht; J. Bosse, directeur in de fabriek van den heer Prévinaire, te Haarlem; A. P. Krüiter, smid en fabrikant van landbouwwerktuigen, te Bellingwolde; J. Bal, opziener in de fabriek der Nederlandsche stoomboot-maatschappij te Fijenoord.

Het gezelschap, waarbij zich nog een twaalfstal personen hebben aangesloten, die de reis op eigen kosten wenschen mede te doen, is jongstleden Dingsdag met de stoomboot de *Batavier* naar Rotterdam vertrokken.

Uit Eindhoven schrijft men, dat te Rendel een hevige brand heeft gewoed, die twee huizen met stallen en schuren en eenen vrij gunstigen oogst verslonden heeft.

's GRAVENHAGE, 13 Sept. Het gala-diner, dat eergisteren door Z. M. in het paleis het Huis in het Bosch is gegeven, bij gelegenheid der doopplegtigheid van den jonggeboren prins, was allerprachtigst. Het werd door HH. KK. HH. prins Frederik en prins Hendrik

bijgewoond. Onder de talrijke genoodigden merkte men op de leden van het corps diplomatiek. — Gedurende dit diner heeft het corps muzikanten van het regiment grenadiers en jagers zich bij afwisseling doen hooren. Gisteren bij gelegenheid van den doop, wapperde de Nederlandsche vlag van vele openbare en bijzondere gebouwen.

— Het heeft Z. M. behaagd, bij gelegenheid van de doopplegtigheid van den jonggeboren Prins, aan den heer burgemeester der residentie te doen ter hand stellen eene som van twee duizend gulden, ten behoeve der algemeene armen van 's Gravenhage.

DOKKUM, 10 Sept. De aanvoer van nieuwe monsters vlas, heden wederom van belang zijnde, zijn de prijzen teruggaande en 2 stuivers lager dan in de vorige week. De stemming is zeer flauw. Ook voor de bestaande partijen, is de vraag onbeduidend. Kleine percepties worden voor binnenlandsch gebruik genomen; echter tegen verlaagde prijzen. (N. R. C.)

BUITENLANDSCHE BERICHTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Sept. De groote politieke kwestien vorderen niets tot hare ontknooping; men verkeert dien-aangaande nog in onzekerheid.

— In den ministerraad is den 10 dezer gehandeld over de aangelegenheden van Cuba. Lord Normanby heeft zich bij den heer Baroche beklagd over het schenden der Spaansche vlag door het gemeen te New-York.

— Het hof van Assises van Lot en Garonne heeft eergisteren begonnen met de behandeling van de procedure van het complot van Agen. De beschuldigten werden verdedigd door vier hooftleiders der Montagne, t. w. Jules Favre, Bac, Crémieux en Destours, die door de demokraten in een prachtig hotel gehuisvest zijn.

— De politie maakt thans ijverig jacht op rondventers van socialistische geschriften.

— De *Voix du Proscrit* zal onder dezelfde redactie weder uitgegeven worden, doch nu den titel dragen van *Le cri de l'exilé*.

— Op den 15den dezer verwacht men de verschijning van een nieuw dagblad, onder den naam van *la Révolution*.

— Ledru Rollin heeft eene brochure geschreven over het presidentschap der republiek, die het licht zal zien wanneer de uitgewekene demagogen en die te Parijs het niet eens mogten kunnen worden.

— Gisteren zijn wederom vier gendarmen aan een der barrières door een dertigtal socialistischen aangevallen. Er ontstond een woedend gevecht, waarbij twee gendarmen ernstig gekwetst werden. Men snelde hen spoedig ter hulp, waarna eenige der aanvallers gevangen genomen werden.

— De drie Lyonsche advokaten, die den brief onderteekend hebben, waarbij de verdedigers in het bekende proces te kennen gaven van de verdediging af te zien, zijn door den raad van discipline gedurende eene maand geschorst.

— Dingsdag zal te Noyon, in tegenwoordigheid van den minister van binnenlandsche zaken en eene deputatie van het instituut, het bronzen standbeeld ingewijd worden, van Jacques Sarrazin, beroemd beeldhouwer uit den tijd van Lodewijk XIII.

MADRID, 8 Sept. *El Popular* waarschuwt op nieuw tegen de geruchten betreffende misdadige plannen van Espartero en noemt ze een strik, waarin gemoedelijke personen zich echter niet zullen laten vangen. Het blad stelt overigens gerust aangaande de berichten van eene ongunstige stemming in Catalonië, en zegt dat er van die zijde niets kwaads te vreezen is.

— De president van den ministerraad heeft gisteren eene langdurige bijeenkomst gehad met den generaal Armero. Men gelooft, dat de generaal de portefeuille van marine zal aannemen en heden den eed afleggen.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Sept. De Sardische minister, markies d'Azeglio, die zich thans alhier bevindt, heeft een bezoek afgelegd bij den burggraaf Palmerston en zijne echtgenoot, terwijl de nieuwe Perzische gezant met dien staatsman eene conferentie heeft gehouden aan het ministerie van buitenlandsche zaken.

— De lords der admiraliteit hebben thans voor de vierde maal bekend gemaakt, dat zij genegen zijn aanbiedingen te ontvangen, om in eene stoomboot-communicatie naar Australië te voorzien.

— De *Morning Herald* voorspelt eene ministerieele crisis vóór Maart 1852.

— Woensdag aanstaande zal de Katholike Associatie te Dublin op nieuw eene meeting houden. Wat men ook moge zeggen, de ijver der voorstanders van de regten der katholieke Ieren is niets verflauwd. In de bijeenkomst van Woensdag zal het adres voorgelezen wor-

den dat door de Associatie aan de Iersche Katholiken is gerigt. Het is, zegt men, in krachtige bewoordingen opgesteld.

— Blijkens den laatst bekend gemachten wekelijk-schen staat der Engelsche bank is de circulatie der biljetten met 373,750 £ en de voorraad van haar edel metaal met 72,033 £ verminderd.

— Te New-York liep den 30 Aug. het gerucht dat de Spaansche consul te New Orleans was vermoord.

— De expeditien uit Noord-Amerika tegen Cuba ondernomen, worden door de voornaamste Europeesche dagbladen als wederregtelijk afgekeurd en in naam des volkenregts, hetwelk ook den zwakke beschermt, ten strengste gewraakt. Zij doen daarbij opmerken, dat de bevolking van Cuba toont de onafhankelijkheid, welke haar door de leiders der expeditien opgedrongen wordt, niet eens te begeeren. Van die zijde wordt echter tevens beweerd, dat de bevolking van Cuba grieven heeft welke voor de duurzaamheid der betrekking van de kolonie met het moederland gevaarlijk zijn, en dat Spanje, om die rijke kolonie te behouden, nog andere middelen dan eene sterke krijgsmagt en de hulp van bevriende mogendheden dient aan te wenden.

— Zeker heer Gilly, secretaris der in Engeland bestaande commissie ter behartiging van de belangen der Waldesen in Piemont, die dezer dagen van eene reis naar Piemont teruggekeerd is, bazuïnt den lof uit van dat land en zegt dat al wat hij in Sardinië gezien heeft, hem geheel doet instemmen met hetgeen de minister lord Palmerston in het parlement onlangs van Piemont getuigde, te weten dat dit land thans aan geheel Europa een voorbeeld van een goed, echt constitutioneel bestuur opleverde. In het bijzonder prijst hij Koning Victor Emmanuel's verdraagzaamheid, daar Z. M. aan de Waldesen vergund heeft, te Turijn, op een van de schoonste punten der stad, een protestantsch kerkgebouw te stichten, onder geene andere voorwaarde dan dat het gebouw in een deftigen stijl, strookende met de nabij zijnde gebouwen, zou worden opgetrokken.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 14. Sept. Men schrijft uit Erfurt aangaande de vergadering der hoofdafdeeling Saksen van de Gustaaf-Adolf-Vereeniging, dat men o. a. besloten heeft, de *Thüringer Volksbote* tot orgaan der geheele vereeniging te verheffen, dit blad tot dat einde te vergrooten en de noodige middelen daartoe te verschaffen.

— De stadsregering van Eisenach heeft aan de Hertogin van Orleans het verbod getrekt aangeboden en haar ten dien einde een prachtig diploma overhandigd.

— In den Elzas is de gansche aardappel-oogst verloren (!) de bevolking schrijft zulks toe aan de spoorwegen.

— Men herigt uit Patras dat bij menschen geheugen de krenten oogst zoo voordeelig niet is geweest als dit jaar.

ITALIE.

Sommige bladen hebben gemeld, dat Z. H. den 5 een geheim consistorie zou houden, waarin Mgrs. Lucciardi en Antonucci, onlangs benoemd, de eerste tot aartsbisschop van Sinigaglia, en de tweede tot bisschop van Ancona, tot Kardinalen in pello zouden worden benoemd. Ook verzekerde men, dat het concordaat met Spanje en dat met Toskanen de voornaamste onderwerpen van behandeling in dat consistorie zouden uitmaken.

Een brief uit Rome aan de *Univers*, van den 4den, zegt evenwel dat in dit consistorie geen kardinaals benoemingen zouden plaats hebben; en dat die benoemingen tot het consistorie van December zijn uitgesteld.

In de St. Pieters Kerk worden nog veel voorbereiden gemaakt voor de zeldzame plegtigheid eener heiligs-verklaring, die namelijk van den Eerw. P. Claver, van de Societeit van Jezus. Zulk eene plegtigheid heeft onder de regering van Pius IX. nog geene plaats gehad. De heiligsverklaring van P. Claver strekt niet alleen tot roem van de verdienstelijke orde der Jezuïten, maar ook tot die der geheele Katholieke Kerk.

Men verhaalt dat Z. H. eene buitengewone commissie heeft benoemd, om onder leiding van Kardinaal Antonelli, wijzigingen voor te bereiden in de wetten van binnenlandsch bestuur en de samenstelling der regterlijke magt.

Het dagblad van Milaan kondigt officieel aan, dat de Keizer van Oostenrijk den 17den September aanst. te Verona zal aankomen. De gemeenteraad van Milaan heeft eene deputatie benoemd, om den Keizer te ontmoeten te gaan en hem te verzoeken, ook deze stad te bezoeken. Men gelooft echter, dat de Keizer zich bij Verona en Monza bepalen zal. De prins van Hohenlohe, kamerheer van den Paus, zal Z. M. te Verona uit naam van Pius IX. gaan begroeten.

Z. H. heeft aan de weduwe van den vermoorden kanselier Caravini een pensioen van 12 scudi (f 30) 's maands toegelegd.

Men meldt dat de Engelsche gezant te Rome, de heer Freeborn, zijn paspoort gevraagd heeft.

Te Amsterdam, bij E. L. van Langeveldt, Drukker en Uitgever